

मराठी विश्वकोश

खंड १२

(भंगुरतारा ते महाराष्ट्र राज्य)

मराठी विश्वकोश

खंड १२

(भंगुरतारा ते महाराष्ट्र राज्य)

प्रमुख संपादक

तर्कतीर्थ श्री. लक्ष्मणशास्त्री जोशी

महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ

१९८५

प्रकाशक :

सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ,
'डी' ब्लॉक, एन्सा हटमेंट, आझाद मैदान,
मुंबई-४०० ००१.

मुद्रक :

व्यवस्थापक, शासकीय मुद्रणालय,
वाई-४१२ ८०३ (जि. सातारा).

सजावट आणि वेष्टन :

कला विभाग, शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री
संचालनालय, मुंबई-४०० ००४.

विशेष चित्रमुद्रण :

व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय,
मुंबई-४०० ००४.

प्रथम प्रकाशन :

१९८५

किंमत रु. १००

© सर्व हक्क महाराष्ट्र शासनाने स्वाधीन ठेवले आहेत.

महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ

मराठी भाषा व साहित्य यांचा सर्वांगीण विकास करून त्यांना समृद्ध करावे म्हणून महाराष्ट्र शासनाने गेल्या वीस वर्षांत ज्या विविध योजना आखल्या त्यांपैकी १९ नोव्हेंबर, १९६० ला तर्कतीर्थ श्री. लक्ष्मणशास्त्री जोशी यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृति मंडळाची निर्मिती ही सर्वात महत्त्वाची होय. सदर मंडळाने गेली चोवीस वर्षे मराठी भाषा आणि साहित्य यांच्या अभिवृद्धीसाठी आपल्या वाङ्मयीन योजनांद्वारे विविध प्रकारचे वैचारिक/ज्ञानप्रधान साहित्य स्वतः निर्माण केले व तशाच प्रकारच्या साहित्याच्या प्रकाशनार्थ अनुदानेही दिली. मंडळाच्या या एकूण वाङ्मयीन कार्यक्रमात सर्वात महत्त्वाचा व महाराष्ट्र शासनाचा मानर्बिंदू ठरलेला प्रकल्प म्हणजे प्रत्येकी सुमारे हजार पृष्ठांच्या वीस खंडांत मराठी विश्वकोशाची रचना व प्रकाशन हा होय. शासनाने दिनांक १ डिसेंबर, १९८० पासून भूतपूर्व साहित्य संस्कृति मंडळाचे विभाजन केले असून केवळ या प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळाची निर्मिती केली आहे. सदर मंडळाची दर तीन वर्षांनी पुनर्रचना होत असून त्याच मंडळाच्या देखरेखीखाली विश्वकोशाचे यापुढील संपादनाचे व प्रकाशनाचे कार्य दिनांक १ डिसेंबर १९८० पासून चालू आहे व पुढेही चालावयाचे आहे.

महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ

अध्यक्ष :

तर्कतीर्थ श्री. लक्ष्मणशास्त्री जोशी

सदस्य :

श्री. गो. वा. बेडेकर
श्री. देवीसिंह चौहान
प्रा. मे. पुं. रेगे
प्रा. केशव मेश्राम
प्रा. माणिक गोडघाटे (ऊर्फ कवी ग्रेस)
डॉ. जयंत नारळीकर
डॉ. मा. स. गोरे
डॉ. रा. गो. ताकवले
श्री. वामनराव चोरघडे
डॉ. ना. भा. इनामदार
श्री. बा. द. सातोस्कर
डॉ. गोविंद गारे
प्रा. गजमल माळी
प्रा. श्रीराम पुजारी
श्री. बापूराव नाईक
श्री. दा. दि. कुलकर्णी
डॉ. प्रा. एन्. टी. पुंडे
डॉ. सुभाष भेण्डे
श्रीमती मुमताज रहिमतपुरे
डॉ. मो. गो. धडफळे.

सचिव :

श्री. पं. रा. पाटील

मराठी विश्वकोश

प्रमुख संपादक :
तर्कतीर्थ श्री. लक्ष्मणशास्त्री जोशी

मानव्यविद्या कक्षा
प्रभारी विभाग संपादक :

श्री. रा. ग. जाधव

सहसंपादक :

श्री. भा. ग. सुर्वे
श्री. वि. रा. गद्रे

संपादन साहाय्यक :

श्री. सु. र. देशपांडे
श्री. अ. र. कुलकर्णी
श्री. श्री. दे. इनामदार
श्री. म. व्यं. मिसार
श्री. ज. बा. संकपाळ

संशोधन साहाय्यक :

श्री. चं. पां. जोशी

संपादकीय साहाय्यक :

श्री. न. पा. बागवान
श्री. सु. चिं. देशपांडे
सौ. प्र. प्र. अवचट
श्री. मा. ल. चौंडे
श्री. कृ. म. गायकवाड
सौ. म. जा. पोळ

विज्ञान व तंत्रविद्या कक्षा
प्रभारी विभाग संपादक :

श्री. व. ग. भदे

सहसंपादक :

श्री. अ. ना. ठाकूर

संपादन साहाय्यक :

श्री. ज. वि. जमदाडे
श्री. भू. चिं. मिठारी
श्री. स. वि. कुलकर्णी

संपादकीय साहाय्यक :

श्री. वि. ल. सूर्यवंशी

कला कक्षा

कला संपादक :

श्री. गो. वि. चांदवडकर

प्रमुख चित्रकार :

श्री. म. ल. सिनगारवाडी

प्रशासन कक्षा

प्रमुख संपादकांचे स्वीय साहाय्यक :

श्री. रा. पु. कोल्हटकर

कार्यालयीन सेवकवर्ग

ग्रंथालय कक्षा

ग्रंथालयीन साहाय्यक :

श्री. न. व. नायगांवकर
सौ. सु. रा. कोल्हटकर
श्री. प्र. श्री. अवचट

टंकलेखन कक्षा

प्रमुख टंकलेखक-नि-लिपिक :

सौ. वि. मु. गायकवाड

टंकलेखक-नि-लिपिक :

सौ. प्र. न. नायगांवकर
श्री. अ. शि. ढगे
श्री. वि. व. वनारसे
श्री. रा. तु. कांबळे
श्री. भा. र. मेश्राम
श्री. चं. भि. सूर्यवंशी
सौ. नि. नं. छप्परकर

मराठी विश्वकोश

खंड १२

लेखक, भाषांतरकार, समीक्षक व अभ्यागत संपादक

डॉ. श्री. कृ. अंधारे, बी.ए.; पीएच्.डी.; जी.डी. आर्ट (फाइन); एफ्.एम्.ए. (लंडन), संचालक, लालभाई दलपतभाई म्यूझियम, अहमदाबाद.

प्रा. व .वि. अकोलकर, एम्.ए., मानसशास्त्राचे सेवानिवृत्त प्राध्यापक; संचालक पॅरासायकॉलॉजिकल रिसर्च इन्स्टिट्यूट, पुणे.

प्रा. म. ना. अदवंत, एम्.ए.; बी.टी., सेवानिवृत्त उपप्राचार्य व प्रमुख, मराठी विभाग, मुळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव; पुणे.

श्री. रा. ल. अनपट, बी.ए. (ऑ.), अनपटवाडी, (बावधन, ता. वाई).

कै. र. पां. आगस्ते, एम्.एस्सी. (पुणे); एफ्.जी.एस्. (अमेरिका), प्राध्यापक, भूविज्ञान विभाग, नौरोसजी वाडिया महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. क. म. आगाशे, एम्.एस्सी., प्राचार्य, विलिंग्डन महाविद्यालय, सांगली.

प्रा. वि. रा. आठवले, बी.एस्सी.; संगीत प्रवीण, सेवानिवृत्त प्राध्यापक, संगीत विभाग, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ; संपादक, 'संगीत कला विहार'; प्रमुख, कला अकादमी, पणजी.

डॉ. ना. रा. आपटे, एम्.बी.बी.एस्., (मुंबई), माजी चीफ मेडिकल सेक्रेटरी, वेस्टर्न इंडिया लाइफ इन्शुरन्स कंपनी, माजी प्राध्यापक, शरीरक्रियाविज्ञान व विकृतिविज्ञान, आर्यागल वैद्यक महाविद्यालय, सातारा; पुणे.

प्रा. भा. कृ. आपटे, एम्.ए., निवृत्त प्रपाठक व प्रमुख, इतिहास विभाग, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर; पुणे.

डॉ. मधुमालती आपटे, एम्.ए. (गणित); डॉक्टरेट (पॅरिस), सेवानिवृत्त प्राध्यापिका, गणित विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. वि. वि. आपटे, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, वनस्पतिविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

सौ. पुष्पलता द. आफळे, बी.एस्सी. (ऑ.), प्रयोगनिर्देशिका, वनस्पतिविज्ञान विभाग, विलिंग्डन महाविद्यालय, सांगली.

डॉ. जे. डब्ल्यू. आयरन, बी.डी.; एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राचार्य, विल्सन महाविद्यालय, मुंबई; सातारा.

डॉ. गो. प्र. आरगीकर, बी.एस्सी. (कृषि); पीएच्.डी., प्राध्यापक, वनस्पतिविज्ञान विभाग, कृषि महाविद्यालय, कोल्हापूर.

सौ. वीणा आलासे, एम्.ए., मराठी समीक्षिका व बंगाली साहित्याच्या अभ्यासक, कलकत्ता.

प्रा. चिं. शं. इनामदार, एम्.एस्सी. (गणित), प्राध्यापक व प्रमुख, गणित विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. ना. भा. इनामदार, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी. (कोलंबिया), सेवानिवृत्त प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान विभाग, इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, मुंबई; सदस्य, मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, मुंबई.

डॉ. ना. र. इनामदार, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रमुख, राज्यशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

प्रा. द. ह. ओक, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राचार्य, मुधोजी महाविद्यालय, फलटण; पुणे.

श्री. भ. प्र. ओक, बी.ई., सेवानिवृत्त अभियंता, पुणे.

प्रा. वा. रा. ओक, बीएस्सी. (एंजिनिअरिंग), सेवानिवृत्त प्राध्यापक, पारशी टेक्निकल इन्स्टिट्यूट सुरत; वार्ड.

कै. शा. चिं. ओक, बी.ई.; एम्.एस्सी. (एंजिनिअरिंग); एम्.आय्.ई., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. स. ज. ओक, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, गणित विभाग, विलिंग्डन महाविद्यालय, सांगली.

डॉ. कृ. ह. ओगले, एल्.एम्.ई. (ऑ.); डॉक्टरेट (एंजिनिअरिंग) (जर्मनी), सेवानिवृत्त उपप्रमुख, यांत्रिक अभियांत्रिकी विभाग, व्हिक्टोरिया ज्युबिली टेक्निकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई.

प्रा. संभाजी कदम, जी.डी.आर्ट (पेंटिंग), सेवानिवृत्त अधिष्ठाता, सर जे. जे. स्कूल ऑफ आर्ट; व्यक्तिचित्रणकार व कलासमीक्षक, मुंबई.

प्रा. पां. म. कमलापूर, एम्.ए., प्राध्यापक, भूगोल विभाग, संगमनेर नगरपालिका कला, दा. ज. मालपाणी वाणिज्य व ब. ना. सारडा विज्ञान महाविद्यालय, संगमनेर.

कै. कृ. र. करंदीकर, बी.ए.; एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्रमुख, प्राणिविज्ञान विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. ना. स. करंदीकर, बी.ए., सेवानिवृत्त लेखा अधिकारी, दुग्धशाळा विकास खाते, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

डॉ. वि. रा. करंदीकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, फर्ग्युसन महाविद्यालय; प्रमुख संपादक, मराठी शब्दकोश, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृति मंडळ, पुणे.

कै. शि. ल. करंदीकर, बी.ए., मराठी लेखक व वृत्तपत्रकार, पुणे.

डॉ. म. भा. कर्णिक, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, भौतिकी विभाग, रामनारायण रुईया महाविद्यालय, मुंबई.

श्री. व. भ. कर्णिक, वाङ्मय विशारद, निवृत्त संचालक, कामगार शिक्षण संस्था, मुंबई.

सौ. निशा कर्णे, एम्.ए., वाई.

डॉ. चिं. श्री. कर्वे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राचार्य, खालसा महाविद्यालय, मुंबई.

कै. ज. नी. कर्वे, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान विभाग, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

कै. सुशील कवळेकर, एम्.ए.; एल्एल्.बी., अधिवक्ता; अंशकालिक प्राध्यापक, गव्हर्नमेंट लॉ कॉलेज, मुंबई.

डॉ. मु. श्री. कानडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

प्रा. गो. कृ. कान्हेरे, बी.आर्च.; जी.डी.आर्ट.; ए.आय्.आय्.ए.; ए.आय्.टी.पी.; ए.आर्.आय्.; बी.ए. (लंडन); एम्.एस्. (नगररचना व स्थापत्य) (यू.एस्.ए.), प्राध्यापक व प्रमुख, नगररचना विभाग, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे; मुंबई

डॉ. ना. गो. कालेलकर, एम्.ए.; डी.लिट्. (पॅरिस), भाषाशास्त्रज्ञ; सेवानिवृत्त प्राध्यापक, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. चिं. ग. काशीकर, एम्.ए.; डी.लिट्., संस्कृतकोश विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

श्रीमती सुमति किर्तने, एम्.ए., संशोधन साहाय्यक, समाजशास्त्र व मानवशास्त्र विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

प्रा. ज. ब. कुमठेकर, एम्.ए.; बी.एस्सी.; बी.टी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, फर्ग्युसन महाविद्यालय व बृहन्महाराष्ट्र वाणिज्य महाविद्यालय, पुणे.

श्री. अनिरुद्ध कुलकर्णी, एम्.ए., लेखक व कवी, पुणे.

डॉ. अ. रा. कुलकर्णी, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, इतिहास विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. का. मं. कुलकर्णी, बी.एस्सी. (ऑ.); बी.ई. (इलेक्ट्रिकल), अभियंता, मुंबई.

डॉ. गो. त्र्यं. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रमुख, इतिहास विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. गो. श्री. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, इंडियाना युनिव्हर्सिटी ऑफ पेनसिल्व्हेनिया, अमेरिका.

डॉ. चं. वि. कुलकर्णी, बी.ए. (ऑ.); एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त संचालक, मत्स्योद्योग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

डॉ. ना. ह. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., साहाय्यक अभिलेख निदेशक, राष्ट्रीय अभिलेखागार, नवी दिल्ली.

कै. पं. तु. कुलकर्णी, बी.एस्सी. (मुंबई); डी.आय्.आय्.एस्सी. (बंगलोर); एम्.आय्.ई. (भारत), सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, विद्युत अभियांत्रिकी विभाग, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. भीमराव कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रमुख, मराठी पदव्युत्तर व संशोधन विभाग, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई.

डॉ. मा. गु. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, समाजशास्त्र विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद; संचालक, नेहरू इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल स्टडीज (टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ), पुणे.

डॉ. य. स. कुलकर्णी, एम्.एस्सी. (कृषि); पीएच्.डी., सेवानिवृत्त कापूस संशोधन अधिकारी, गळितधान्य विशेषज्ञ, बटाटा विस्तार अधिकारी; कृषि उपसंचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रा. र. ग. कुलकर्णी, एम्.एस्सी., प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान विभाग, राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर.

डॉ. वा. म. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, संस्कृत-प्राकृत विभाग, एल्फिन्स्टन महाविद्यालय; सेवानिवृत्त संचालक, भाषा संचालनालय, मुंबई.

प्रा. वि. श्री. कुलकर्णी, एम्.एस्सी. (मानवशास्त्र), अधिव्याख्याता, मानवशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. श्यामकांत कुलकर्णी, एम्.डी.; डी.सी.पी., विकृतिवैज्ञानिक व कथालेखक, कुलकर्णी क्लिनिक, क्लिनिकल लॅबोरेटरी, पुणे.

प्रा. स. वि. कुलकर्णी, बी.एस्सी.; बी.एड्.; एल्एल्.एम्., प्राचार्य, सिंबॉयसिस लॉ कॉलेज, पुणे.

डॉ. सु. बा. कुलकर्णी, एम्.ए.; पीएच्.डी., अधिव्याख्याता, भाषाविज्ञान विभाग, विदेशी व भारतीय भाषा, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

श्री. ह. वा. कुलकर्णी, मेजर जनरल (निवृत्त), पी.एस.सी., माजी प्रमुख इन्स्ट्रक्टर, डिफेन्स सर्व्हिसेस स्टाफ कॉलेज, वेलिंग्टन (तमिळनाडू); पीएच्.डी.चे मार्गदर्शक, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. अशोक रा. केळकर, एम्.ए. (पुणे); पीएच्.डी. (कॉर्नेल), प्राध्यापक, उपयोजित भाषाविज्ञान, भाषाविज्ञान प्रगत अध्ययन केंद्र, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

कै. क. वा. केळकर, एम्.एस्सी. (मुंबई), सेवानिवृत्त उपप्राचार्य नि प्राध्यापक व प्रमुख, भूविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे; प्रभारी विभाग संपादक, विज्ञान व तंत्रविद्या कक्षा, मराठी विश्वकोश, वाई.

डॉ. गो. रा. केळकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त शास्त्रज्ञ, नॅशनल केमिकल लॅबोरेटरी व माजी प्रमुख, रसायनशास्त्र विभाग, नौरोसजी वाडिया महाविद्यालय, पुणे; माजी संशोधन अधिकारी, खटाव मिल्स, मुंबई; पुणे.

श्री. गोविंदशास्त्री केळकर, व्याकरणतीर्थ; वेदान्तचूडामणि, सहसंपादक, धर्मकोश, वाई.

प्रा. शंकुतला केळकर, एम्.एस्सी., प्राध्यापिका, वनस्पतिविज्ञान विभाग, वाडिया महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. द. गं. कोपरकर, एम्.ए.; पीएच्.डी.; वेदतीर्थ; पालितीर्थ, सेवानिवृत्त प्राचार्य, श्री. पंचम खेमराज महाविद्यालय, सावंतवाडी; मालवण.

डॉ. वि. भि. कोलते, एम.ए.; एल्एल्.बी; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राचार्य; माजी कुलगुरू, नागपूर विद्यापीठ; माजी सदस्य, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृति मंडळ, नागपूर.

श्री. वा. मो. कोळेकर, बी.एस्सी.; बी.टी., सेवानिवृत्त उपप्राचार्य, मुधोजी हायस्कूल, फलटण; कराड.

कै. ग. ह. खरे, सन्मान्य डी.लिट्., इतिहास संशोधक व लेखक; कार्याध्यक्ष, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे.

डॉ. व. सी. खुस्मे, एम्.एस्सी. (कृषिविद्या व वनस्पतिविज्ञान); पीएच्.डी.; रा. भा. पंडित, माजी कुलगुरू, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.

श्री. शां. ना. खैरे, एम्.एस्सी. (कृषि), पुणे.

श्री. वि. गो. खोबरेकर, एम्.ए. (संशोधन), निवृत्त संचालक, पुराभिलेख विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

प्रा. कृ. म. गद्रे, बी.एजी., सेवानिवृत्त अधिकारी, भारतीय हवामान खाते, पुणे.

श्री. वि. द. गर्दे, एम्.ए.; एफ्.आय्.ए. (लंडन), निवृत्त संचालक, विमा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कै. श्री. वि. गाडगीळ, एम्.ए.; एल्एल्.बी., अधिवक्ता, पुणे.

श्री. ना. स. गाडे, एम्.ए., वाघोली (ता. कोरेगाव).

डॉ. दि. रा. गाडेकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.जी.एस्.; प्राध्यापक, भूविज्ञान विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदे.

प्रा. अ. प. गानू, बी.ई. (इलेक्ट्रिकल); बी.ई. (मेक्.), प्राध्यापक, यांत्रिक अभियांत्रिकी विभाग, व्हिक्टोरिया ज्युबिली टेक्निकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई.

डॉ. गोविंद मो. गारे, एम्.ए.; पीएच्.डी; डिप्लोमा अर्बन स्टडीज ऑफ डेव्हलपिंग कंट्रीज (लंडन विद्यापीठ), संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.

श्री. कृ. गुं. गिंडे, संगीतनिपुण; संगीताचार्य, प्राचार्य, श्रीवल्लभ संगीतालय, मुंबई.

कै. कमल गोखले, एम्.ए.; पीएच्.डी., लेखिका व संशोधिका; प्राध्यापिका, नौरोसजी वाडिया महाविद्यालय, पुणे.

श्री. वा. पु. गोखले, एम्.एस्सी. (कृषि), सेवानिवृत्त कृषि उपसंचालक, संशोधन आणि शिक्षण, मुंबई विभाग, महाराष्ट्र राज्य कृषिसेवा; वाई.

प्रा. वि. पु. गोखले, एम्.ए.; बी.एड., प्राध्यापक, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, कराड.

डॉ. सौ. शोभना गोखले, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, इतिहास व प्राचीन भारतीय संस्कृति, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. श्री. पु. गोखले, बी.एस्सी., लेखक, प्रकाशक, शास्त्रीय उपकरणांचे कारखानदार, सामाजिक आणि राजकीय कार्यकर्ते, पुणे.

डॉ. श्री. ब. गोगटे, बी.एस्सी. (ऑ.); एम्.ए.; एम्.एड.; डिप्लोमा; पीएच्.डी., सहसंचालक, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशन, पुणे.

डॉ. श्री. ह. गोडबोले, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, सूक्ष्मजीवविज्ञान विभाग व उपसंचालक, महाराष्ट्र ॲसोसिएशन फॉर दि कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.

प्रा. सुधांशु दा. गोरे, बी.एस्सी.; एम्.ए., अधिव्याख्याता, समाजशास्त्र विभाग, स.प. महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. सौ. इंदिरा गोस्वामी, एम्.ए.; पीएच्.डी., अधिव्याख्याता, असमिया विभाग, दिल्ली विद्यापीठ, दिल्ली.

डॉ. द. य. गोहोकर, एम्.ए.; एल्.एल्.बी.; बी.एस्.एफ्.एस्.; डी. लिट्., माजी कुलगुरू, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर; वणी.

प्रा. सौ. सुशिला प. घन, एम्.एस्सी.; बी.टी., प्राध्यापिका, वनस्पतिविभाग विभाग, जी. एस्. कॉलेज, खामगाव. (जि. बुलढाणा).

डॉ. रा. वि. घाटे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, रसायनशास्त्र विभाग आणि उपप्राचार्य, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

कृ. प्रतिमा न. चंदाराणा, बीएस्सी. (ऑ.), वाई.

डॉ. ई. गो. चव्हाण, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्रमुख, पशुविज्ञान व दुग्धशास्त्र विभाग, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी (अहमदनगर).

डॉ. कमल चव्हाण, एम्.ए. (आग्रा); पीएच्.डी. (पुणे), संशोधन साहाय्यक, पुरातत्त्वविद्या विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

श्री. रा. ना. चव्हाण, लेखक व सामाजिक कार्यकर्ते, वाई.

श्री. अ. भा. चितळे, मानचित्रकलेचे अभ्यासक, पुणे.

सौ. वासंती रा. चिन्मुळगुंद, एम्.एस्सी., माजी प्राध्यापिका, पेमराज सारडा महाविद्यालय, अहमदनगर; औरंगाबाद.

डॉ. व. त्रिं. चिपळोणकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, भौतिकी विभाग, इन्स्टीट्यूट ऑफ सायन्स, मुंबई; पुणे.

प्रा. शं. ल. चोरघडे, एम्.एस्सी., माजी वातावरणविज्ञ, भारतीय हवामान खाते, पुणे.

डॉ. द. सी. चौगले, एम्.एस्सी. (कृषि) (पुणे); पीएच्.डी. (पेनसिल्व्हेनिया), संशोधन संचालक, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली. (रत्नागिरी).

डॉ. भा. आ. चौगुले, एम्.एस्.; पीएच्.डी. (कॅलिफोर्निया), माजी कुलगुरू, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला.

कै. रा. मो. चौधरी, बी.एजी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, कृषिविद्या विभाग, कृषि महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. वसंत. चौधरी, एम्.ए., (भूगोल); एम्.ए. (अर्थशास्त्र); बी.एड., प्राध्यापक, भूगोल विभाग, किसन वीर महाविद्यालय, वाई.

डॉ. अशोक चौसाळकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., व्याख्याता, राज्यशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

डॉ. ब. फ. छापगर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., वैज्ञानिक अधिकारी, भाभा अनुसंधान केंद्र, मुंबई.

प्रा. के. जगजित सिंह, एम्.ए.; एल्एल्.बी., प्राध्यापक व प्रमुख, इतिहास विभाग, खालसा महाविद्यालय, मुंबई

सौ. नंदा जगताप, बी.ए. (ऑ.), वाई.

श्री. प्रभाकर जठार, बी.ए. (ऑ.); एल्एल्.बी.; संगीत विशारद, सेवानिवृत्त सुपरिंटेंडेंट, इंडियन नेव्ही, मुंबई.

श्री. रा. द. जालनापूरकर, अधिकारी, बँक ऑफ महाराष्ट्र; मल्लखांबपट्ट व मल्लखांबतज्ञ, पुणे.

कै. रा. श्री. जोग, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

श्री. व. दा. जोगळेकर, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त उपसंचालक, न्याय साहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

श्री. अ. म. जोशी, एम्.ए., माजी प्राध्यापक, मराठी विभाग, व्हिक्टोरिया महाविद्यालय, ग्वाल्हेर व माधव महाविद्यालय, उज्जैन; पुणे.

प्रा. के. ल. जोशी, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, दूरसंदेशवहन अभियांत्रिकी, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे.

कै. गो. वि. जोशी, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, वनस्पतिविज्ञान विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

डॉ. बा. ल. जोशी, एम्.ए.; पीएच्.डी., संशोधन साहाय्यक, समाजशास्त्र विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

प्रा. सौ. मीनाक्षी जोशी, एम्.एस्सी., प्राध्यापिका, श्रीमती वीरम्मा गंगासिरी मुलींचे महाविद्यालय, गुलबर्गा (कर्नाटक).

प्रा. र. पु. जोशी, बी.ई.; ए.एम्.आय्.ई. (भारत); सी.एंजिनियर; एम्.आय्.ई.ई. (लंडन), प्राध्यापक, विद्युत् अभियांत्रिकी विभाग, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कराड.

श्री. र. ह. जोशी, बी.एस्सी.; डी.एफ्.एस्सी., उपसंचालक, प्रादेशिक मत्स्योद्योग, महाराष्ट्र शासन, नागपूर.

श्री. ल. स. जोशी, एम्.ए., उपनिदेशक, कपास विकास निदेशालय, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार, मुंबई.

सौ. लीना जोशी, बी.एस्सी. (ऑ.), पुणे.

डॉ. वसंत स. जोशी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, किसन वीर महाविद्यालय, वाई.

वासंती वि. जोशी, एम्.ए.; पीएच्.डी., संशोधन साहाय्यक, पुरातत्त्व विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

वैद्यराज वेणीमाधवशास्त्री जोशी, आयुर्वेदाचार्य, भूतपूर्व प्राचार्य, आर्याग्ल वैद्यक महाविद्यालय, सातारा; प्रमुख संपादक, आयुर्वेदीय महाकोश; सदस्य, आयुर्वेद संशोधन मंडळ, महाराष्ट्र शासन; आयुर्वेदीय चिकित्सा, संशोधन, लेखन व अध्यापन; मुंबई.

डॉ. शि. द. जोशी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व संचालक, संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्रीमती सविता जोशी, बी.एस्सी.; एल्एल्.बी., अधिव्याख्याता, आय्.एल्.एस्. विधि महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. सुरेश दामोदर जोशी, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, मराठी विभाग, न्या. तात्यासाहेब आठल्ये कला आणि वेदमूर्ती शं. रा. सप्रे वाणिज्य महाविद्यालय, देवरुख (जि. रत्नागिरी).

प्रा. सुधा. प्र. जोशी, एम्.ए., प्राध्यापिका व प्रमुख, मराठी विभाग, रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय, घाटकोपर, मुंबई.

डॉ. सौ. अपर्णा झा, एम्.ए.; पीएच्.डी., संशोधन साहाय्यक, भाषाविज्ञान विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. गो. का. झेंडे, बी.एस्सी.; बी.एस्सी. (कृषि); एम्.एजी.एस्सी. (मेलबर्न); पीएच्.डी. (मृदाविज्ञान), सेवानिवृत्त प्राचार्य, पदव्युत्तर महाविद्यालय, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी; पुणे.

डॉ. पंडित टापरे, एम्.ए.; पीएच्.डी., अधिव्याख्याता, मराठी विभाग, किसन वीर महाविद्यालय, वाई.

कै. श्री. रा. टिकेकर, पत्रपंडित, मुंबई.

श्री. य. रा. टिपणीस, बी.ए.; बी.एस्सी.; बी.ई., निवृत्त मेजर, अनंतपूर (आंध्र प्रदेश).

कै. व्यं. द. टिळक, एम्.ए.; बी.एड., प्राध्यापक, विवेकवर्धिनी महाविद्यालय, हैदराबाद (आंध्र प्रदेश).

डॉ. शा. त्रिं. टिळक, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.बी.एस्.; एफ्.पी.एस.; एफ्.पी.एन्.एस्.; एफ्.आय्.सी.ए., प्राध्यापक, वनस्पतिविज्ञान विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद व अध्यक्ष, इंडियन सोसायटी फॉर नॅचरल सायन्सेस.

प्रा. वि. शं. टेंबे, डी.ई.ई.; डी.एम्.ई.; बी.ई. (इलेक्ट्रिकल); एम्.आय्.ई. (भारत), प्राध्यापक, विद्युत अभियांत्रिकी विभाग, सरकारी तंत्रनिकेतन, कराड.

डॉ. त्र्यं. कृ. टोपे, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; एल्एल्.डी., माजी कुलगुरू, मुंबई विद्यापीठ; अॅडव्होकेट, उच्च न्यायालय, मुंबई; सदस्य, महाराष्ट्र राज्य विधि आयोग, मुंबई.

कै. मा. ग. टोळे, एम्.एस्सी.; बी.टी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, भौतिकी विभाग, गोपाळ कृष्ण गोखले महाविद्यालय, कोल्हापूर.

श्री. चि. वि. ठकार, एम्.एस्सी.; सेवानिवृत्त संचालक, केंद्रीय मधुमक्षिका संशोधन केंद्र, पुणे.

डॉ. म. वा. ठोंबरे, बी.एस्सी. (कृषि); एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राचार्य व प्राध्यापक, वनस्पतिविज्ञान विभाग, कृषि महाविद्यालय, धुळे.

डॉ. बा. वि. ठोसर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ फंडामेंटल रिसर्च, मुंबई.

कै. वा. रा. ढमढेरे, एम्.बी.बी.एस्., खाजगी वैद्यकीय व्यवसाय, पुणे.

डॉ. म. के. ढवळीकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, पुरातत्त्वविद्या विभाग व सहसंचालक, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

श्रीमती अरुणा ढेरे, एम्.ए., मराठी कवयित्री, पुणे.

डॉ. ग. वा. तगारे, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, श्रीमती महाराणी ताराराणी टीचर्स ट्रेनिंग कॉलेज, कोल्हापूर; माजी शिक्षणाधिकारी, जिल्हा परिषद, सांगली.

प्रा. गो. रा. तत्त्ववादी, एम्.एस्सी. (कृषि), सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, कृषि वनस्पतिविज्ञान विभाग, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला; नागपूर.

प्रा. ग. मं. तलगेरी, एम्.एस्सी., प्राध्यापक, कीटकविज्ञान विभाग, कृषि महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. भा. गो. तामसकर, सेवानिवृत्त प्राध्यापक; मानद संचालक, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ जिऑग्रफी, महाराष्ट्र शाखा, पुणे.

प्रा. मा. वि. ताम्हणकर, एम्.एस्सी., माजी प्राध्यापक, गणित विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

कै. र. ग. ताम्हणे, एम्.एस्सी.; बी.एस्सी. (टेक्.), साहाय्यक संचालक, औषधनियंत्रण प्रयोगशाळा, मुंबई.

डॉ. ग. ह. तारळेकर, एम्.ए. (संस्कृत); एम्.ए. (हिंदी); बी.टी.; पीएच्.डी. (संस्कृत), सेवानिवृत्त प्राध्यापक, कला व मु. फि. मु. अ. वाणिज्य महाविद्यालय, धुळे; पुणे.

डॉ. मो. द. तावडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, भूगोल विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

डॉ. रोमिला थापर, एम्.ए.; पीएच्.डी. (ऑक्झन.), प्राध्यापिका, जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ, नवी दिल्ली.

डॉ. ग. उ. थिटे, एम्.ए.; पीएच्.डी., वरिष्ठ संशोधन अभिछात्र, संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. इंदिरा राजेंद्र दळवी, एम्.ए.; पीएच्.डी., संशोधन साहाय्यक, भाषाविज्ञान विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

श्री. र. कों. दळवी, बी.ए. (ऑ.), वाई.

सौ. नीला दातार (पंडित), एम्.ए., शिक्षिका, राउरकेला (ओरिसा).

प्रा. दे. अ. दाभोलकर, एम्.ए., माजी कुलगुरु, पुणे विद्यापीठ; संचालक, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशन, पुणे.

डॉ. कुंजबिहारी दास, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक (ओडिया) व विद्यापीठ अनुदान आयोग पुरस्कृत प्राध्यापक, रेव्हेन्सा कॉलेज, कटक (ओरिसा).

डॉ. वि. गो. दिघे, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त वरिष्ठ संशोधन अधिकारी, शिक्षा मंत्रालय, नवी दिल्ली; मुंबई.

प्रा. फ्रान्सिस दिब्रिटो, एम्.ए., प्राध्यापक, सेंट पायस कॉलेज, मुंबई.

प्रा. चं. ग. दीक्षित, डी.एम्.ई.ई., सेवानिवृत्त प्रमुख, यांत्रिक अभियांत्रिकी विभाग, सरकारी तंत्रनिकेतन, पुणे.

श्री. म. श्री. दीक्षित, लेखक व कार्यवाह, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

प्रा. ल. वि. दीक्षित, डी.एम्.ई.ई., प्राध्यापक, डिपार्टमेंट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

प्रा. व. चिं. दीक्षित, एम्.एस्सी.; ए.एच्.बी.टी.आय्. (कानपूर), सेवानिवृत्त प्राध्यापक, प्राचार्य व प्रमुख, रसायनशास्त्र विभाग, प्रताप कॉलेज, अमळनेर; पुणे.

श्री. विजय दीक्षित, जी.डी. (आर्किटेक्चर); ए.आय्.आय्.ए., सल्लागार व वास्तुविशारद, लेखक, चित्रपट समीक्षक व छायाचित्रकार नासिक.

डॉ. श्री. गं. दीक्षित, जी.बी.व्ही.सी., सेवानिवृत्त प्रभारी उपसंचालक, पशुवैद्यकीय जैव पदार्थनिर्मिती संस्था, पुणे; बंगलोर (कर्नाटक).

प्रा. श्री. ह. दीक्षित, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, तत्त्वज्ञान विभाग, राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर.

श्री. हे. वि. दीक्षित, डी.एम्.ई.ई. (कोअर ऑफ सिग्नल्स), निवृत्त लेफ्ट. कर्नल, पुणे.

डॉ. चंदुलाल गं. दुबे, एम्.ए.; पीएच्.डी.; डी.लिट्., प्राध्यापक व प्रमुख, हिंदी विभाग, कर्नाटक विद्यापीठ, धारवाड (कर्नाटक).

डॉ. गो. बं. देगलूरकर, एम्.ए.; डी.लिट्., प्रपाठक, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. शां. भा. देव, एम्.ए.; पीएच्.डी., संचालक, डेक्कन कॉलेज पुणे.

डॉ. गो. बा. देवडीकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.ए.एस्सी.; एफ्.एन्.ए., सेवानिवृत्त संचालक नि गुणश्री प्राध्यापक, महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दि कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.

कै. य. ना. देवधर, एम्.ए.; पीएच्.डी., माजी प्राध्यापक, इतिहास विभाग, पार्ले कॉलेज; रूपारेल कॉलेज; महिला विद्यालय विलेपार्ले; मुंबई.

कै. बा. वा. देवधर, एम्.बी.बी.एस्., खाजगी वैद्यकीय व्यवसाय, रेवदंडा (जि. रायगड).

श्री. मा. ग. देवभक्त, जी.डी.आर्च.; ए.आर्.आय्.; बी.ए., वास्तुशास्त्रज्ञ, तांत्रिक शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासनपुरस्कृत प्राध्यापक (१९६६-७२), मुंबई.

प्रा. कृ. के. देशपांडे, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, गणित विभाग, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे; नासिक रोड.

डॉ. चं. धुं. देशपांडे, एम्.ए.; डी.लिट्., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, भूगोल विभाग, मुंबई विद्यापीठ; माजी शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कै. ना. र. देशपांडे, एम्.ए.; एल्एल्.बी. (मुंबई); ए.एम्.; पीएच्.डी. (कोलंबिया), सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, राज्यशास्त्र विभाग, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

श्री. पु. ल. देशपांडे, एम्.ए.; एल्एल्.बी., साहित्यिक, अभिनेते, नाट्य व चित्रपट दिग्दर्शक, संगीततज्ञ, संस्थापक-पु. ल. देशपांडे प्रतिष्ठान, पुणे.

श्री. वामनराव हरि देशपांडे, एफ्.सी.ए., संगीततज्ञ व लेखक, चार्टर्ड अकौंटंट व ज्येष्ठ भागीदार, मे. बाटलीबॉय अॅड पुरोहित चार्टर्ड अकौंटंटस्, मुंबई.

डॉ. वि. भा. देशपांडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रमुख, मराठी विभाग, मॉर्डन महाविद्यालय, पुणे.

श्री. श्री. ह. देशपांडे, संगीत-व्यासंगी, निवृत्त सुपरिण्टेंडेंट व विभाग प्रमुख, जीवन विमा निगम, नासिक.

डॉ. य. वि. देशमुख, बी.एस्सी.; एम्.ई. (धातुविज्ञान); एम्.ई. (यांत्रिक); पीएच्.डी.; ए.एम्.आय्.ई., प्राध्यापक व प्रमुख, धातुविज्ञान व उत्पादन अभियांत्रिकी विभाग, सरकारी तंत्रनिकेतन, पुणे.

प्रा. म. ग. देसाई, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, इंग्रजी विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

श्री. श्री. श्री. देसाई, बी.एस्सी.; बी.ए.; टी.डी.; डी.एफ्.एस्सी., उपसंचालक, मत्स्योद्योग (सागरी), महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

डॉ. व्यं. वि. द्रविड, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, हिंदी विभाग, राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर.

श्री. कमलाकर धारप, एम्.ए., वृत्तपत्रसंपादक, दैनिक लोकमत, नागपूर.

श्री. भास्करराव धारप, बी.ई., चित्रपट तंत्रज्ञ, वितरक, निर्माते; चित्रपटविषयक अभ्यासक, लेखक; मालक, अलका टॉकीज, पुणे.

श्री. ए. रा. धोंगडे, बी.ए.; बी.कॉम्. (लंडन), सेवानिवृत्त शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

डॉ. रमेश धोंगडे, एम्.ए. (इंग्रजी); एम्.ए. (भाषाविज्ञान); पीएच्.डी., प्रपाठक, भाषाविज्ञान विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

प्रा. म. वा. धोंड, एम्.ए.; एल्एल्.बी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, मराठी विभाग, एल्फिन्स्टन महाविद्यालय; सेवानिवृत्त संचालक, मराठी संशोधन मंडळ, मुंबई; माजी संपादक, मराठी वाङ्मयकोश, मुंबई.

प्रा. श्रीमती अन्वारूल ऐन नईमुद्दीन, एम्.ए., प्राध्यापिका व उर्दू विभाग प्रमुख, श्रीमती केशरबाई लाहोटी महाविद्यालय, अमरावती.

डॉ. सैय्यद नईमुद्दीन, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राचार्य, विदर्भ महाविद्यालय, अमरावती.

श्री. पां. कृ. नगरकर, बी.ई. (सिव्हिल), मुख्य अभियंता व संचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, नासिक.

श्री. व. वि. नगरकर, एम्.ए.; आय्.पी.एस्., सेवानिवृत्त पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई; पुणे.

कै. द. ना. नरवणे, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; डिप्लो.एच.आय्.एस्. (जिनिव्हा), निवृत्त व्यापार आयुक्त, लीग ऑफ नेशन्स; यू.एन्.आर्.आर्.; गॅट (GATT) वगैरेंमध्ये काम; पुणे.

डॉ. भो. सुं. नवलकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.बी.एस्., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, मुंबई; सेवानिवृत्त संशोधक शास्त्रज्ञ, इंडियन कौन्सिल ऑफ अॅग्रिकल्चरल रिसर्च, नवी दिल्ली; मुंबई.

डॉ. व. गो. नांदेडकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, राज्यशास्त्र विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदा.

श्री. य. रा. नेने, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त अधिकारी, भारतीय हवामान खाते; सदस्य, ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे.

श्री. अविनाश पंडित, एम्.ए., उपसंपादक, ओरिएंट लॉगमन लि., मुंबई.

श्री. बाळ ज. पंडित, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; साहित्य विशारद, क्रीडासमीक्षक व लेखक, आकाशवाणीवरील क्रिकेट समालोचक व रणजी क्रिकेटपटू, पुणे.

सौ. भाग्यश्री पंडित, बी.ए.; डिप्लोमा इन जर्नॅलिझम्, वाई.

डॉ. र. वि. पंडित, एम्.व्ही.एस्सी. (ऑ.); पीएच्.डी. (पेनसिल्व्हेनिया), प्राध्यापक, नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर.

श्री. मा. भ. पंत, बी.एस्सी.; बी.टी., अधिकारी, भारतीय हवामान खाते, पुणे.

प्रा. व. श्री. पटवर्धन, एम्.ए., प्रपाठक, गोखले अर्थशास्त्र संस्था, पुणे.

कै. वि. भा. पटवर्धन, बी.ए.; एल्एल्.बी., अधिवक्ता, उच्च न्यायालय, मुंबई; वाई.

सौ. शुभदा अ. पटवर्धन, एम्.एस्.ए.एम्. (गुजरात आयुर्वेद विद्यापीठ), खाजगी वैद्यकीय व्यवसाय, मुंबई.

डॉ. सौ. सरिता अ. पटवर्धन, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., शास्त्रीय संशोधिका, नॅशनल केमिकल लॅबोरेटरी, पुणे.

डॉ. यु. म. पठाण, एम्.ए.; बी.टी.; पीएच्.डी. (मराठी); पीएच्.डी. (हिंदी); डी.लीट्. (बिहार), प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

श्री. नरेश परळीकर, एम्.ए.; बी.एड., संपादक, मराठी विभाग, नॅशनल बुक ट्रस्ट इंडिया, नवी दिल्ली.

डॉ. स. य. परांजपे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.ए.झेड्.; डी.ए.एस्.एफ्. (मुंबई), प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान-पदव्युत्तर संशोधन केंद्र व विभाग प्रमुख, मॉडर्न कॉलेज, पुणे; खाजगी वैद्यकीय व्यवसाय, पुणे.

कै. शं. आ. परांडेकर, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर; सेवानिवृत्त प्राचार्य, जनता महाविद्यालय (देवचंद कॉलेज), अर्जुननगर; कोल्हापूर.

डॉ. कृ. भ. पवार, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, भूविज्ञान विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. गो. मा. पवार, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रमुख, मराठी विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

डॉ. सुधाकर पवार, एम्.ए.; बी.एड.; पीएच्.डी., प्रपाठक व प्रमुख, वृत्तपत्रविद्या विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

श्री. गो. वि. पाटणकर, निवृत्त मेजर, पुणे.

डॉ. मा. वि. पाटणकर, एम्.ई. (सिद्धिल); पीएच्.डी. (सॉइल्स); एम्.आय्.ई. (भारत); एम्.आय्.एस्.टी.ई., प्राध्यापक, स्थापत्य अभियांत्रिकी विभाग, अभियांत्रिकी महाविद्यालय, औरंगाबाद.

प्रा. भ. दे. पाटील, एम्.ए.; बी.टी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर.

प्रा. एस्. पी. पाटील, एम्.ए., अधिव्याख्याता, इन्स्टिट्यूट ऑफ कन्नड स्टडीज, कर्नाटक विद्यापीठ, धारवाड (कर्नाटक).

डॉ. शा. दा. पाटील, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, वनस्पतिविज्ञान व सूक्ष्मजीवविज्ञान विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. ह. चिं. पाटील, बी.एजी., सेवानिवृत्त अधीक्षक, शेतकी शाळा (मांजरी); निरीक्षक, शेतकी शाळा, मुंबई राज्य; पुणे.

डॉ. यशवंत पाठक, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, मराठी विभाग, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, मनमाड (जि. नासिक).

डॉ. म. रा. पाध्ये, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, अनुप्रयुक्त भौतिकी विभाग, डिपार्टमेंट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

श्रीमती सुमती पायगावकर, बी.ए.; बी.टी., बालसाहित्य लेखिका, सेवानिवृत्त राजपत्रित अधिकारी, शिक्षण खाते, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कै. गोवर्धन पारीख, एम्.ए., लेखक, शिक्षणतज्ञ आणि सामाजिक कार्यकर्ते; माजी प्राध्यापक, रामनारायण रूईया महाविद्यालय, मुंबई; माजी रेक्टर, मुंबई विद्यापीठ; डायरेक्टर, बँक ऑफ इंडिया आणि बेनेट कोलमन अँड कंपनी, मुंबई.

श्री. पार्वतीकुमार, नर्तक, नृत्यसंशोधक आणि नृत्यशिक्षक; संचालक, तंजावूर नृत्यशाळा, मुंबई.

श्री. वि. चिं. पावगी, बी.एस्सी. (कृषि), वाई.

श्री. का. ग. पित्रे, एम्.ए., ब्रिगेडियर (निवृत्त), प्रमुख, संरक्षणशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

प्रा. श्रीराम पुजारी, एम्.ए., प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, वालचंद महाविद्यालय व संगीतज्ञ, सोलापूर.

सौ. प्रभावती रा. पुरम, संचालिका व मुख्याध्यापिका, कलाविकास, भरतकाम व शिवणकाम वर्ग, पुणे.

प्रा. वा. ल. पुरोहित, एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, भौतिकी विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

कर्नल जे. सी. पेंडसे, मराठा लाइट इन्फ्रंट्री, रेजिमेंटल सेंटर, बेळगाव.

डॉ. सु. न. पेंडसे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, संस्कृत विभाग, विदर्भ महाविद्यालय, अमरावती.

श्री. वि. गो. पेंढारकर, सेवानिवृत्त कार्यकारी संचालक, भारतीय रिझर्व्ह बँक, मुंबई; माजी अर्थसल्लागार, बँक ऑफ टांझानिया, दारेसलाम (टांझानिया); पुणे.

डॉ. म. प. पेठे, एम्.ए.; पीएच्.डी.; डिप्लोमा, निवृत्त ग्रंथपाल, जयकर ग्रंथालय, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

प्रा. रा. ना. पोखरकर, एम्.एस्सी. (कृषि); रा. भा. प्रवीण, प्राध्यापक, कीटकविज्ञान विभाग, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी (अहमदनगर).

डॉ. अनुराधा पोतदार, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापिका व प्रमुख, मराठी विभाग, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. सौ. कुमुद पोरे, एम्.ए.; पीएच्.डी., गोखले अर्थशास्त्र संस्था, पुणे.

डॉ. व. सु. प्रयाग, एम्.डी.; एफ्.आय्.सी.ए. (यू.एस्.ए.); एफ्.सी.पी.एस्., सेवानिवृत्त मानद प्राध्यापक, बी. जे. मेडिकल कॉलेज व ससून हॉस्पिटल, पुणे.

कै. ना. ह. फडके, एम्.ए., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, गणित विभाग, कीर्ति महाविद्यालय, मुंबई.

श्री. धै. शं. फाळके, बी.एस्सी. (ऑ.), सातारा रोड (ता. कोरेगाव).

डॉ. रमेश मो. बडवे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., भूविज्ञान व पुराप्राणिविज्ञान विभाग, महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दि कल्चिक्वेशन ऑफ सायन्स, पुणे.

डॉ. चंद्रकांत बांदिवडेकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., गुरुदेव टागोर प्रोफेसर ऑफ कॅम्पॅरेटिव्ह लिटरेचर, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

प्रा. द. दा. बागुल, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; बी.टी., तत्त्वज्ञान व समाजशास्त्राचे सेवानिवृत्त प्राध्यापक; भूतपूर्व सदस्य, पुणे विद्यापीठ तत्त्वज्ञान अभ्यास नियामक मंडळ, पुणे.

डॉ. पु. वि. बापट, एम्.ए.; ए.एम्.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, पुणे व दिल्ली विद्यापीठ; पुणे.

कै. श्री. ह. बापट, जी.बी.व्ही.सी. (मुंबई), सेवानिवृत्त पशुसंवर्धन उपसंचालक, पुणे.

डॉ. द. वा. बाळ, एस्.एस्सी.; पीएच्.डी. (लिह्लरपूल); एफ्.ए.एस्सी.; एफ्.झेड्.एस्.आय्., मुंबई.

डॉ. वा. द. बेंद्रे, एम्.ए.; बी.एड्.; पीएच्.डी., प्रपाठक व प्रमुख, कन्नड विभाग, किटेल कॉलेज, धारवाड.

श्री. श्री. ग. बेडेकर, बी.एस्सी.; एम्.एस्सी. (टेक्.) (मुंबई); एम्.एस्. (इलिनॉय-यू.एस्.ए.), रासायनिक अभियंता, रंजकद्रव्य तंत्रज्ञ, पुणे.

डॉ. वि. द. बोरकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., शास्त्रज्ञ, महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दि कल्चिक्वेशन ऑफ सायन्स, पुणे.

डॉ. मु. नि. बोरले, बी.एस्सी. (कृषि); आय्.ए.आर्.आय्.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, कीटकविज्ञान विभाग, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला.

श्री. सु. व. बोरटे, बी.ए.(ऑ.), वाई.

श्रीमती माधुरी ब्रह्मे, एम्.ए., बी.लिब्., मुंबई.

श्री. गुलाबदास ब्रोकर, बी.ए., गुजराती लेखक, मुंबई.

डॉ. गो. के. भट, एम्.ए.; पीएच्.डी., माजी प्राध्यापक (संस्कृत), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा; आजीव सदस्य व सेवानिवृत्त संचालक, भांडारकर प्राच्यविद्या संशोधन मंदिर, पुणे.

कु. नलिनी भट, एम्.एस्सी., माजी संपादन साहाय्यक, मराठी विश्वकोश, वाई; पुणे.

श्री. शरद गो. भट, एम्.ए.; एम्.लिब्., सायन्स असोसिएट, इन्स्टिट्यूट ऑफ इन्फर्मेशन सायंटिस्ट (लंडन), नॅशनल एन्व्हायरनमेंटल इंजिनियरिंग रिसर्च इन्स्टिट्यूट, नागपूर.

डॉ. अ. रा. भडकमकर, एम्.बी.बी.एस्. (मुंबई); बी.एस्सी. (मेडिकल) (मुंबई); एम्.एस्सी. (मेडिकल) (पुणे), प्राध्यापक, शरीरक्रियाविज्ञान, बी. जे. मेडिकल कॉलेज, पुणे.

श्रीमती दुर्गा भागवत, एम्.ए., लेखिका, मुंबई.

श्री. भा. वि. भागवत, एफ्.सी.आय्.; ए.सी.आर्.ए.; डी.कॉम्., भूदृश्य वास्तुशिल्पज्ञ व उद्यानविद्या सल्लागार, पुणे.

डॉ. य. त्र्यं. भालेराव, एम्.बी.बी.एस्., खाजगी वैद्यकीय व्यवसाय, वाई.

कै. श्री. द. भावे, बी.ए.; एम्.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, भौतिकी विभाग व उपप्राचार्य, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. टी. भास्करन्, एम्.ए. (मलयाळम्); एम्.ए. (संस्कृत); पीएच्.डी., प्रपाठक, मलयाळम् विभाग, केरळ विद्यापीठ, त्रिवेंद्रम.

प्रा. ग. ल. भिडे, एम्.ए. (इतिहास); एम्.ए. (प्राचीन भारतीय संस्कृती), प्राध्यापक, इतिहास विभाग, डी. बी. एफ्. दयानंद कला व शास्त्र महाविद्यालय, सोलापूर.

सौ. सुचेता भिडे-चाफेकर, जी.डी.आर्ट; एम्.एफ्.ए. (नृत्य), भरतनाट्यम् नर्तकी व तज्ञ; लेखिका, पुणे.

डॉ. सुभाष भण्डे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग, कीर्ति महाविद्यालय, मुंबई.

डॉ. सौ. अनुराधा भोईटे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, समाजशास्त्र समाज, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. उत्तम भोईटे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, समाजशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. प्र. बा. भोईटे, बी.एस्सी. (ऑ.); बी.एड., शिक्षक, श्री सिद्धेश्वर हायस्कूल, तडवळे समंत (ता. कोरेगाव, जि. सातारा.).

डॉ. चि. त्र्यं. भोपटकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, मनोविज्ञान विभाग, गुजरात विद्यापीठ, अहमदाबाद; पुणे.

प्रा. द. पा. भोरे, एम्.एस्सी. (कृषि.), प्राध्यापक, उद्यानविद्या विभाग, कृषि महाविद्यालय, पुणे.

डॉ. अरुण भोसले, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, इतिहास विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

श्री. दौलतराव भोसले, बी.ए. (ऑनर्स), मानद कार्यकर्ता, शैक्षणिक संस्था, मुंबई.

डॉ. संभाजीराव भोसले, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, मराठी विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

प्रा. अरविंद मंगरूळकर, एम्.ए.; संगीतज्ञ, सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, संस्कृत-प्राकृत विभाग, स. प. महाविद्यालय, पुणे

प्रा. डी. डी. मगदूम, एम्.ए., प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्रीमती कस्तुरबाई वालचंद महाविद्यालय, सांगली.

श्री. ना. बा. मराठे, एम्.ए.; डिप.लिब्.; काव्यतीर्थ; साहित्य विशारद, माजी ग्रंथपाल, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ अॅडव्हान्स्ड स्टडीज, सिमला व सहसंपादक, भारतीय राष्ट्रीय ग्रंथसूची (केंद्रीय संदर्भ ग्रंथालय, भारत सरकार), कलकत्ता; विशेषाधिकारी, धर्मकोश, वाई.

श्री. स. चिं. मराठे, बी.ई., सदस्य, ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे.

प्रा. व. भा. मसुरेकर, एम्.एस्सी., प्रपाठक, प्राणिविज्ञान विभाग, इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, मुंबई.

प्रा. श्री. द. महाजन, एम्.एस्सी., प्राध्यापक व प्रमुख, वनस्पतिविज्ञान विभाग, गोपाळ कृष्ण गोखले महाविद्यालय, कोल्हापूर.

प्रा. म. बा. मांडके, एम्.एस्सी., अधिव्याख्याता, मानवशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

सौ. चतुरा मांडरे, एम्.ए., वाई.

डॉ. म. श्री. माटे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृति आणि पुरातत्त्वविद्या, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. मा. शं. माडीवाले, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.आर्.आय्.सी. (लंडन), साहाय्यक संचालक, न्यायसाहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

प्रा. दि. द. माहुलकर, एम्.ए.; डिप्लॉमिस्टिक्स (एडिंबरो), निवृत्त प्रपाठक व प्रमुख, भाषाशास्त्र विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदे.

डॉ. सौ. ललिता मिरजकर, टी.डी.; एम्.ए.; पीएच्.डी., अधिव्याख्याता, मराठी विभाग, दिल्ली विद्यापीठ, दिल्ली.

कै. वा. वि. मिराशी, एम्.ए.; सन्मान्य डी.लीट्. (मुंबई, सागर व नागपूर), सेवानिवृत्त प्राचार्य व प्राध्यापक, संस्कृत विभाग, विदर्भ महाविद्यालय, अमरावती; भूतपूर्व सन्मान्य संचालक, पदव्युत्तर विभाग (मानव्य शाखा); सन्मान्य प्राध्यापक, प्राचीन भारतीय इतिहास आणि संस्कृति, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

डॉ. नरेंद्र मिश्र, एम्.ए. (विश्वभारती); पीएच्.डी., प्राध्यापक (ओडिया), विश्वभारती, शांतिनिकेतन (प. बंगाल).

डॉ. एस्. के. मुकर्जी, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., अधिकारी, भारतीय वनस्पतिवैज्ञानिक सर्वेक्षण संस्था, कलकत्ता.

प्रा. रा. के. मुटाटकर, एम्.ए., प्रपाठक, मानवशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. प्र. त्र्यं. मुठे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान विभाग, विल्सन महाविद्यालय, मुंबई.

डॉ. लीला व मुल्हेरकर (गोळे), एम्.एस्सी. (मुंबई); पीएच्.डी. (एडिंबरो); एम्.आय्.आय्.ई., सेवानिवृत्त प्राध्यापिका व प्रमुख, प्राणिविज्ञान विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

प्रा. शं. ह. मुळीक, डिप्लोमा इन आर्किटेक्चर, मेयो सुवर्णपदक विजेते, साहाय्यक प्राध्यापक, सर ज. जी. वास्तुकला महाविद्यालय, मुंबई.

डॉ. दि. आ. मुळे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., साहाय्यक संचालक, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ ट्रॉपिकल मिटिऑरॉलॉजी, पुणे.

डॉ. म. अ. मेहेंदळे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, संस्कृत विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

श्री. वि. वि. मोडक, परकीय भाषा प्रमाणपत्र; व्यापारविषयक पदविका (मुंबई), माजी निरीक्षण अधिकारी, तंत्रविद्या व अन्वेषण विभाग, भारतीय हवामान खाते, पुणे; सदस्य, ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे विद्यापीठ फ्रेंच अॅसोसिएशन, योगविद्याधाम, इंडियन मिटिऑरॉलॉजिकल सोसायटी, पुणे.

डॉ. रा. शा. मोरखंडीकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, राज्यशास्त्र विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

श्री. वासुदेव नारायण मोरालवार, एल्.टी.एम्.; बी.ए.; ए.टी.आय्.; एम्.एस्.ई.आय्., वस्त्र शास्त्रज्ञ, माजी संचालक, वस्त्रआयुक्त, भारत सरकार; माजी कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ, नागपूर.

प्रा. विश्वास यंदे, जी.डी. आर्ट (ड्रॉइंग अँड पेंटिंग), प्राध्यापक व प्रमुख, रेखा व चित्रकला शाखा, सर जे. जे. स्कूल ऑफ आर्ट, मुंबई.

डॉ. आनंद यादव, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, मराठी विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्रीमती पद्मा रंगाचारी, एम्.ए.; डिप्लोमा इन म्युझिक, अधिव्याख्याता, कर्नाटक संगीत, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

डॉ. सौ. विजया राजाध्यक्ष, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापिका, एल्फिन्स्टन महाविद्यालय, मुंबई.

डॉ. अनिल मा. रानडे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., साहाय्यक संशोधन अधिकारी, सागरी जीवशास्त्रीय संशोधन केंद्र, कोंकण कृषि विद्यापीठ, रत्नागिरी.

प्रा. अशोक रानडे, एम्.ए.; एल्एल्.बी.; संगीताचार्य, साहाय्यक संचालक, नॅशनल सेंटर फॉर द पर्फॉर्मिंग आर्ट्स, मुंबई.

डॉ. कु. उषा रानडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., संशोधन साहाय्यक, भाषाशास्त्र विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. द. र. रानडे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.ई.एस्.आय्, प्रपाठक, प्राणिविज्ञान विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

डॉ. पंढरीनाथ रानडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, इतिहास विभाग, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

कै. मा. र. रानडे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., सहयोगी अधिष्ठाता, मत्स्यविद्याशाखा, सागरी जीवशास्त्रीय संशोधन केंद्र, कोंकण कृषि विद्यापीठ, रत्नागिरी.

प्रा. स. के. रुईकर, एम्.एस्सी. (कृषि), प्राध्यापक, वनस्पतिविकृतिविज्ञान, कृषि महाविद्यालय, कोल्हापूर.

डॉ. दी. बा. रेगे, बी.एस्सी. (ऑ.); बी.एस्सी. (टेक्.); पीएच्.डी. (टेक्.), संचालक, डिपार्टमेंट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

डॉ. प्र. वा. रेगे, एम्.ए.; एल्एल्.एम्.; पीएच्.डी. (लंडन), प्राचार्य, न्यू लॉ कॉलेज, मुंबई.

प्रा. मे. पुं. रेगे, एम्.ए., माजी प्राचार्य, प्राध्यापक व प्रमुख, तत्त्वज्ञान विभाग, कीर्ति महाविद्यालय, मुंबई; कार्यकारी संपादक, 'नवभारत' मासिक, वाई; सदस्य, मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ; संपादक 'न्यू क्वेस्ट' मुंबई.

डॉ. वा. वि. लवाटे, बी.एस्सी. (ऑ.); बी.एस्सी. (टेक्.); पीएच्.डी. (टेक्.), उत्पादन व्यवस्थापक, हेक्स्ट फार्मास्युटिकल लि., मुंबई.

डॉ. प्र. ग. लाळे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, संस्कृत विभाग, उस्मानिया विद्यापीठ, हैदराबाद (आंध्र प्रदेश).

कै. दि. ह. लिमये, एम्.ए., पुणे.

डॉ. मॅथ्यू-रायनर लेदल्ले, एम्.पीएच्. (म्यूनिक); एम्.टी.एच्.; पीएच्.डी., धर्म-तत्त्वज्ञानावर जर्मन, इंग्रजी व मराठीतून विपुल लेखन, सदस्य, 'स्नेहसदन', पुणे.

प्रा. पा. लिं. लोकगारीवार, बी.ई. (सिव्हिल); ए.एम्.आय्.ई.; एफ्.आर्.एस्.एच्. (इंग्लंड), सेवानिवृत्त प्रमुख, स्थापत्य अभियांत्रिकी विभाग, कसरो वाडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, व मानसेवी सचिव, दि इन्स्टिट्यूशन ऑफ एंजिनिअर्स (इंडिया), पुणे.

प्रा. सुरेंद्र वडगावकर, एम्.ए. (मुंबई); सर्टिफिकेट (हायडेलबर्ग), नर्तक, संस्थापक व चालक, 'किंकिणी वृन्द नृत्यालय', पुणे व मुंबई; प्राध्यापक, जर्मन विभाग, रूपारेल कॉलेज, मुंबई.

डॉ. सौ. श्यामला सु. वनारसे, एम्.ए.; पीएच्.डी., पुणे.

कै. मु. वरदराजन्, एम्.ए.; एम्.ओ.एल्.; पीएच्.डी., कुलगुरू, मदुराई विद्यापीठ, मदुराई (तमिळनाडू).

डॉ. वा. द. वर्तक, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी.; एफ्.बी.एस्., संशोधन अधिकारी, वनस्पतिविज्ञान विभाग, महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दि कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.

डॉ. वसंत कृष्ण वन्हाडपांडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, हिस्लॉप कॉलेज, नागपूर.

प्रा. कृ. ना. वळसंगकर, एम्.ए., प्राचार्य, रामनारायण रुईया कॉलेज, मुंबई.

श्री. ल. श्री. वाकणकर, बी.एस्सी. (टेक्.), 'लिपिकार', लिपिशास्त्र व मुद्रणफलक-संशोधक व सल्लागार, तांत्रिक संचालक, इन्स्टिट्यूट ऑफ टाइपोग्राफिकल रिसर्च, पुणे.

डॉ. वि. श्री. वाकणकर, एम्.ए.; पीएच्.डी.; जी.डी., संचालक, शैलचित्रशोध संस्थान, उज्जैन (मध्य प्रदेश).

श्री. दिगंबर गोपाळ वाखारकर, एम्.पी.एड्.; डी.पी.एड्., सेवानिवृत्त संचालक, क्रीडा व युवक सेवा विभाग, महाराष्ट्र राज्य; महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषदेचे माजी सदस्य-सचिव, क्रीडाविषयक लेखक, पुणे.

डॉ. दि. मु. वाघ, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक व प्रमुख भूगोल विभाग, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

श्री. बापू वाटवे, अनुबोधपट दिग्दर्शक, पटकथा-संवाद लेखक, पुणे.

प्रा. श. ज. वाड, एम्.एस्सी., प्राध्यापक, गणित विभाग, कीर्ति महाविद्यालय, मुंबई.

डॉ. कु. यशोधरा वाधवाणी, एम्.ए. (संस्कृत व भाषाविज्ञान); पीएच्.डी., उपसंपादक, संस्कृत कोश विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

डॉ. त्रिं. ना. वालुंजकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, समाजशास्त्र विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

कै. प. ल. वैद्य, एम्.ए.; डी.लिट्., प्राध्यापक, बनारस हिंदु विश्वविद्यालय, बनारस; मुख्य संपादक, 'महाभारत', भांडारकर प्राच्यविद्या संशोधन मंदिर, पुणे.

प्रा. प्र. भ. वैद्य, एम्.एस्सी., प्राध्यापक व प्रमुख, वनस्पतिविज्ञान विभाग, आर्. वाय्. के. सायन्स कॉलेज, नासिक.

डॉ. सरोजिनी वैद्य, एम्.ए.; पीएच्.डी., अधिव्याख्याता, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

डॉ. सुहनुराम शर्मा, बी.ए. (ऑ.) (संस्कृत); एम्.ए.; पीएच्.डी., प्रपाठक, भाषाविज्ञान विभाग, डेक्कन कॉलेज, पुणे.

कै. शा. वि. शहाणे, एम्.ए.; एस्.टी.सी.; राष्ट्रभाषा कोविद, सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक, पुणे.

श्री. र. रू. शाह, एम्.ए.; एल्एल्.बी., माजी सहसंपादक, मराठी विश्वकोश, वाई; पुणे.

डॉ. र. वै. शिरवैकर, एम्.बी.बी.एस्.; डी.पी.एम्. (इंग्लंड), माजी मानसेवी प्राध्यापक, मानसचिकित्सा विभाग, बी. जे. मेडिकल कॉलेज, पुणे, औरंगाबाद, मिरज व सोलापूर; माजी अधीक्षक, मध्यवर्ती मनोरुग्णालय, येरवडा व एन्.एम्. मनोरुग्णालय, ठाणे; मानचिकित्सक, पुणे.

प्रा. धनंजय मु. शृंगारपुरे, एम्.एस्सी., प्राध्यापक, भूविज्ञान विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदे.

डॉ. कु. रुक्साना महमूदमियाँ शेख, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापिका व प्रमुख, हिंदी विभाग, दहिवडी कॉलेज, दहिवडी, जि. सातारा.

श्री. शि. बा. संकनवाडे-पाटील, साहित्य-विशारद, संपादक, 'ज्ञानप्रसाद' मासिक, कोल्हापूर.

डॉ. विलास संगवे, एम्.ए.; पीएच्.डी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, समाजशास्त्र विभाग, समाजशास्त्राचे गुणश्री प्राध्यापक, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रा. बाबुराव सडवेलकर, जी.डी.आर्ट (पेंटिंग); आर्ट एज्युकेशन (अमेरिका), व्यावसायिक चित्रकार, भूतपूर्व प्राध्यापक, सर जे. जे. स्कूल ऑफ आर्ट, मुंबई; कला संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

श्री. दि. बा. सणस, बी.एस्सी. (ऑ.), वाई.

श्री. गो. वि. सप्रे, बी. ई., सेवानिवृत्त संचालक, तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

कै. दि. द. समर्थ, बी.एस्सी., सेवानिवृत्त प्राध्यापक, प्राणिविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

श्री. देवव्रत सरचौधरी, बी.ए., नाटककार, चित्रपट निर्माता, अभिनेता, दिग्दर्शक व प्राध्यापक, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ थिएटर आर्ट्स, कलकत्ता.

डॉ. सत्येंद्रनाथ सर्मा, एम्.ए.; पीएच्.डी., प्राध्यापक, आधुनिक भारतीय भाषा विभाग, गौहाती विद्यापीठ, गौहाती (आसाम).

डॉ. द. चि. सलगर, एम्.बी.बी.एस्.; एम्.डी., प्राचार्य, कृष्णा वैद्यकीय महाविद्यालय, कराड.

डॉ. य. शि. सहस्रबुद्धे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी. (भूविज्ञान), संचालक, भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण, महाराष्ट्र पूर्व मंडल, नागपूर.

प्रा. व. गो. सहस्रबुद्धे, एम्.ए., सेवानिवृत्त सहसंचालक, प्रशासकीय अधिकारी महाविद्यालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई; सेवानिवृत्त प्राचार्य, दामोदर वाणिज्य व अर्थशास्त्र महाविद्यालय, मडगाव.

प्रा. एकनाथ साखळकर, एम्.ए., अधिव्याख्याता, राज्यशास्त्र विभाग, कीर्ति महाविद्यालय, मुंबई.

प्रा. जया सागडे, बी.एस्सी.; एल्एल्.एम्., आय्.एल्.एस्. विधि महाविद्यालय, पुणे.

श्री. त्र्यं. रा. साठे, एम्.एस्सी.; ए.आय्.आय्.एस्सी., डिप्लोमा.टेक् (बडोदे), माजी संशोधक, अरलॅक्स लि., भाटघर (ता. भोर); माजी केंद्रीय औद्योगिक सल्लागार, नवी दिल्ली; औद्योगिक सल्लागार, व्यावसायिक (सेवानिवृत्त), मुंबई.

श्री. र. रा. साठे, बी.एस्सी. (कृषि), वाई.

डॉ. रा. म. साठे, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., शास्त्रीय संशोधन अधिकारी, वैश्लेषिक रसायनशास्त्र विभाग, भाभा अनुसंधोधन केंद्र, मुंबई.

डॉ. सत्यरंजन साठे, बी.ए.; एल्एल्.एम्.; एस्.जे.डी. (नॉर्थवेस्टर्न, यू.एस्.ए.), प्राचार्य, आय्.एल्.एस् विधि महाविद्यालय व प्रति-कुलगुरु, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

श्री. प्र. रा. साने, उपसंचालक, मत्स्योद्योग विभाग, तारापोरवाला मत्स्यालय, मुंबई.

डॉ. भा. र. साबडे, एम्.ए.; पीएच्.डी., सचिव, मराठा चेंबर ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्रीज, पुणे.

प्रा. आ. ह. साळुंखे, एम्.ए., प्राध्यापक व प्रमुख, संस्कृत विभाग, लाल बहादूर शास्त्री महाविद्यालय, सातारा.

डॉ. पु. र. सिरसाळकर, एम्.ए.; पीएच्.डी., मुख्य संशोधन अधिकारी, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

श्री. पन्नलाल सुराणा, बी.ए. (ऑ.); एल्एल्.बी., वकील व राजकीय कार्यकर्ते, सोलापूर.

प्रा. गो. चिं. सुर्वे, एम्.ए., प्राचार्य व प्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग, सिद्धार्थ वाणिज्य आणि अर्थशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई.

प्रा. ना. श्री. सोमण, एम्.एस्सी. (कृषि). प्राध्यापक, कृषि अभियांत्रिकी विभाग, कृषि महाविद्यालय, पुणे.

प्रा. प्र. वि. सोवनी, एम्.एस्सी., प्राध्यापक व प्रमुख, भूविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.

कै. श्री. प. सोहोनी, एम्.ए., प्राध्यापक, हंसराज प्रागजी ठाकरसी महाविद्यालय, नासिक.

डॉ. सौ. कमला श्री. हर्डीकर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी., प्राध्यापिका व प्रमुख, जीवविज्ञान विभाग, देवचंद कॉलेज, अर्जुननगर (जि. कोल्हापूर).

श्रीमती उषा हस्तक, एम्.ए.; डिप्लिब., साहाय्यक ग्रंथपाल, मराठवाडा विद्यापीठ ग्रंथालय, औरंगाबाद.

श्री. मोही-उद्दीन हाजिनी, एम्.ए.; एल्एल्.बी., प्राध्यापक, अरेबिक, एस्. पी. कॉलेज. श्रीनगर.

प्रा. र. दे. हातेकर, एम्.ए., प्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग, किसन वीर महाविद्यालय, वाई.

प्रा. ब. ग. क्षीरसागर, एम्.एस्सी., प्राध्यापक व प्रमुख, वनस्पतिविज्ञान विभाग, विलिंग्डन महाविद्यालय, सांगली.

प्रा. व. ग. क्षीरसागर, एम्.एस्सी., प्राध्यापक व प्रमुख, प्राणिविज्ञान विभाग, विलिंग्डन महाविद्यालय, सांगली.

डॉ. वि. रा. ज्ञानसागर, एम्.एस्सी.; पीएच्.डी. (नागपूर); पीएच्.डी. (विस्कॉन्सिन), सेवानिवृत्त प्राध्यापक व प्रमुख, वनस्पतिविज्ञान विभाग, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

कला विभागातील अभ्यागत संपादक

श्री. मा. भि. कदम, चित्रकार, बावधन (ता. वाई, जि. सातारा).

श्री. प्र. जो. कवठेकर, ट्रेसर, वाई.

श्री. मा. भि. कोरडे, बी.ए. (ऑ.), चित्रकार, वाई.

श्री. ग. वि. खरे, चित्रकार, पुणे.

श्री. स. पां. खरे, बी.कॉम्., वाई.

श्री. रा. बा. गुजर, चित्रकार, वाई.

श्री. व. कृ. गोंधळेकर, आर्ट डायरेक्टर, फिल्म्स अँड ड्रामा; कमर्शियल आर्टिस्ट, मुंबई.

श्री. श्री. के. टिळक, छायाचित्रकार, वाई.

श्री. शौ. म. डांगे, ए.टी.डी.; बी.ए., तासगाव (जि. सातारा).

श्री. प्र. श्री. थिटे, बी.ए., चित्रकार, वाई.

श्री. चंद्रकांत देशमुख, चित्रकार, औंध (जि. सातारा).

श्री. ध. गे. ननावरे, मेकॅनिकल ड्राफ्ट्समन, पाडळी (ता. खंडाळा, जि. सातारा).

श्री. सं. बा. पाटील, जी.डी.आर्ट (ड्रॉइंग आणि पेंटिंग), ओगलेवाडी (ता. कराड, जि. सातारा).

श्री. भा. मो. पानसे, जी.डी.आर्ट (पेंटिंग आणि कमर्शियल); डी.टी.सी., सेवानिवृत्त कमर्शियल आर्टिस्ट, कॉलेज ऑफ मिलिटरी इंजिनिअरिंग, पुणे.

श्री. ज्ञा. रा. फरांदे, मेकॅनिकल ड्राफ्ट्समन, वाई.

श्री. वि. म. बारटळे, सेवानिवृत्त ज्युनिअर असिस्टंट मॅनेजर, गव्हर्नमेंट फोटोझिकोग्राफिक प्रेस, पुणे.

श्री. सु. दि. महामुनी, चित्रकार, वाई.

श्री. र. मु. येवले, ट्रेसर, केंजळ (ता. वाई, जि. सातारा).

श्री. ना. ध. राऊत, ए.एम्., माध्यमिक चित्रकला शिक्षक, कन्याशाळा, वाई.

श्री. अविनाश ना. साठे, चित्रकार, वाई.

श्री. अ. तु. हेरकळ, बी.ए.(ऑ.), चित्रकार, मेणवली (ता. वाई, जि. सातारा).

श्री. श्री. वि. होनराव, जी.डी. आर्ट (ड्रॉइंग आणि पेंटिंग), तोंडार (ता. उदगीर, जि. उस्मानाबाद).

ऋणनिर्देश

मराठी विश्वकोशाला अनेक संस्थानी व व्यक्तींनी अनेक प्रकारे साहाय्य केले. विशेषतः छायाचित्रे, रंगीत पारदर्शिका, नकाशे, वैज्ञानिक आणि तांत्रिक विषयांच्या आकृत्या इ. पुरवून किंवा त्यांचा वापर करण्यास अनुमती देऊन त्यांनी विश्वकोशास महत्त्वाची मदत केली. त्यांचा कृतज्ञतापूर्वक निर्देश पुढे करित आहोत :

आसाम साहित्य सभा, आसाम सरकार, जोरहाट.
इंडियन ज्यूट इंडस्ट्रीज रिसर्च असोसिएशन, कलकत्ता.
एन्. टी केंद्रकर आणि कंपनी, पुणे.
कनिष्ठ पैदासकर (भुईमूग), कृषि संशोधन केंद्र, क॥ डिग्रज (जि. सांगली).
करमरकर, अनंत विष्णू, कोल्हापूर.
कार्यकारी अभियंता, अहमदनगर पाटबंधारे विभाग, अहमदनगर,
कार्यकारी अभियंता, पुणे पाटबंधारे विभाग, पुणे.
कॉन्स्युलेट जनरल डी फ्रान्स, मुंबई.
किर्लोस्कर ब्रदर्स लि., उद्योग भवन, पुणे.
डॉ कुलकर्णी, चं. वि.; सेवानिवृत्त संचालक, मस्त्योद्योग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
कुलसचिव, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.
कुलसचिव, भागलपूर विद्यापीठ, भागलपूर.
कुलसचिव, भावनगर विद्यापीठ, भावनगर.
कुलसचिव, भोपाळ विश्वविद्यालय, भोपाळ.
कुलसचिव, मंगलोर विद्यापीठ, मंगलोर.
कुलसचिव, मगध विद्यापीठ, बोधगया.
कुलसचिव, मणिपूर विद्यापीठ, कांचीपूर; इंफाळ.
कुलसचिव, मदुराई-कामराज विद्यापीठ, मदुराई.
कुलसचिव, मद्रास विद्यापीठ, मद्रास.
कुलसचिव, मराठवाडा विद्यापीठ, परभणी.
कुलसचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर.
कुलसचिव, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदे.
डॉ. केळकर, अशोक; डेक्कन कॉलेज, पुणे.
डॉ. केळकर, गो. रा.; पुणे.
क्युरेटर, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी, मुंबई.
खरे, जयंत; फोटो आर्टिस्ट, पुणे.
खेकाळे, बाळासाहेब; खेकाळे स्टुडिओ, खामगाव (जि. बुलढाणा).
गांगुली, अरुण; फोटो आर्टिस्ट, कलकत्ता.
गार्नेट, डब्ल्यू जे.; मायक्रॉप्स स्लाइड्स, सिंडरफोर्ड (इंग्लंड).
गीता प्रवचन सुवर्ण महोत्सव समिती आश्रम, पवनार, वर्धा.

गोळे, प्रकाश; छायाचित्रकार, पुणे.
गौतम बजाज आश्रम, पवनार, वर्धा.
चांदवडकर, स. वि.; नासिक.
प्रा. चिपळूणकर, वि. वि.; शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
चीफ इंजिनियर, हिराकूड डॅम, ओरिसा.
जठार, प्रभाकर शंकरराव; संगीत विशारद, मुंबई.
जनसंपर्क निदेशनालय, राजस्थान राज्य, जयपूर.
जालनापूरकर, रा. द.; मल्लखांबपटू व मल्लखांब तज्ञ, पुणे.
जिल्हा माहिती अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, कोल्हापूर.
जिल्हा माहिती अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
जिल्हा माहिती अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
जिल्हा माहिती अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, भंडारा.
जोशी, एम्.एल्.; फोटो आर्टिस्ट, पुणे.
जोशी, एस्. जे.; छायाचित्रकार, भांडुप, मुंबई.
'टाइम्स ऑफ इंडिया' कार्यालय, मुंबई.
ठकार, चि. वि.; सेवानिवृत्त संचालक, केंद्रीय मधुमक्षिका संशोधन केंद्र, पुणे.
डायरेक्टर, अँथ्रॉपॉलॉजिकल सर्व्हे ऑफ इंडिया, कलकत्ता.
डायरेक्टर ऑफ इन्फर्मेशन अँड पब्लिक रिलेशन्स, गव्हर्नमेंट ऑफ पंजाब, चंडीगढ.
डायरेक्टर, ऑफ इन्फर्मेशन अँड पब्लिक रिलेशन्स, गव्हर्नमेंट ऑफ वेस्ट बेंगॉल, कलकत्ता.
डायरेक्टर, ऑफ इन्फर्मेशन अँड पब्लिकेशन्स. होम डिपार्टमेंट, तमिळनाडू, मद्रास.
डायरेक्टर, ऑफ पब्लिक रिलेशन्स, मिनिस्ट्री ऑफ डिफेन्स, नवी दिल्ली.
डायरेक्टर ऑफ सोशल वेलफेअर, पुणे.
डायरेक्टर, ऑल इंडिया को-ऑर्डिनेटेड राइस इम्पूव्हमेंट प्रोजेक्ट, राजेंद्रनगर (हैदराबाद).
डायरेक्टर, इन्फर्मेशन अँड पब्लिसिटी, मध्य प्रदेश, भोपाळ
डायरेक्टर, खादी अँड व्हिलेज इंडस्ट्रीज कमिशन, मुंबई.
डायरेक्टर जनरल, ऑल इंडिया रेडिओ, नवी दिल्ली.
डायरेक्टर, दि टाटा इंजिनियरिंग अँड लोकोमोटिव्ह कंपनी लि.; पुणे.
डायरेक्टर, नॅशनल गॅलरी ऑफ मॉडर्न आर्ट, नवी दिल्ली.
डायरेक्टर, पब्लिक रिलेशन्स डिपार्टमेंट, गव्हर्नमेंट ऑफ केरळ, त्रिवेंद्रम.
डायरेक्टर, भारतीय भूचुंबकत्व संस्थान, अलिबाग, जि. रायगड.
डायरेक्टर, महाराष्ट्र अँकॅडेमी ऑफ सायन्सेस, पुणे.
डायरेक्टर, सेंट्रल फूड टेक्नॉलॉजिकल रिसर्च इन्स्टिट्यूट, म्हैसूर.
डिपार्टमेंट ऑफ इन्फर्मेशन अँड पब्लिशर, गव्हर्नमेंट ऑफ कर्नाटक, बंगलोर.
डेक्कन कॉलेज, पुणे.
तहसीलदार, अकोला तालुका, अकोला, जि. अहमदनगर.
तहसीलदार, भोर तालुका, भोर, जि. पुणे.

तहसीलदार, माणगाव तालुका, माणगाव, जि. रायगड.
तेलबिया, विशेषज्ञ, तेलबिया संशोधन केंद्र (महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ), जळगाव.
तोलाराम, एम्. के.; प्रेस फोटोग्राफर, मुंबई.
दत्त, सुनिलकुमार; फोटो जर्नलिस्ट, कलकत्ता.
दि लक्ष्मी विष्णु टेक्स्टाइल मिल्स लि., सोलापूर.
दैनिक 'केसरी' कार्यालय, पुणे.
दैनिक 'सकाळ' कार्यालय, पुणे.
धाक्रस, एस्. एन्.; फोटो आर्टिस्ट, नागपूर.
नाईक, बापूराव; मुंबई.
नेऊरगावकर, स. के.; पुणे.
न्यू मंगलोर पोर्ट ट्रस्ट, पहांबूर, मंगलोर.
पटवर्धन, वसंतराव; गोखले अर्थशास्त्र संस्था, पुणे.
पब्लिक रिलेशन्स ऑफिसर, गव्हर्नमेंट ऑफ त्रिपुरा, अगरतला.
पब्लिक रिलेशन्स मॅनेजर, कार्ल्सबर्ग ब्रिगेरियन, डीके-१७९९, कोपनहेगन.
परुळेकर, निनाद, पां.; छायाचित्रकार, बोरिवली (प.), मुंबई.
डॉ. पवार, मा. सू.; माजी कुलगुरू, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी (जि. अहमदनगर).
पाटील, एस्. बी.; फोटो आर्टिस्ट, वाई.
डॉ. पाराशर, वि. त्र्यं.; भूविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे.
प्रभारी अधिकारी, नॅशनल इन्स्टिट्यूट्स लि., जादवपूर (कलकत्ता).
प्रेस इन्फर्मेशन ब्यूरो, गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया, मुंबई.
डॉ. बडवे, रमेश मो.; प्रमुख, भूविज्ञान व पुराजीवविज्ञान विभाग, महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दी कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.
बागल, भाई माधवराव; चित्रकार, कोल्हापूर.
बागे, महेश बी.; फोटो आर्टिस्ट कोल्हापूर.
बारटक्के, वि. म.; सेवानिवृत्त ज्युनिअर असिस्टंट मॅनेजर, गव्हर्नमेंट फोटोझिकोग्राफिक प्रेस, पुणे.
बावकर, पुरुषोत्तम; फोटो आर्टिस्ट, भांडूप, मुंबई.
सौ. बेंद्रे, शुभदा रमेश; पुणे.
डॉ. बोरकर, वि. द.; महाराष्ट्र अॅसोसिएशन फॉर दि कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.
भात विशेषज्ञ, भात संशोधन केंद्र (कोंकण कृषि विद्यापीठ), कर्जत (जि. रायगड).
भारतीय विद्या भवन, मुंबई.
भारतीय ज्ञानपीठ, नवी दिल्ली.
मराठा लाइट इन्फंट्री रेजिमेंटल सेंटर, बेळगाव.
मराठी साहित्य परिषद, हैदराबाद, आंध्र प्रदेश.
महाडिक, प्रभाकर; फोटो आर्टिस्ट, मुंबई.
महानिबंधक, भारतीय जनगणना कार्यालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
महाराष्ट्र फिल्म कंपनी (चित्रनगरी), कोल्हापूर.

महाराष्ट्र स्मॉल स्केल इंडस्ट्रीज डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लि., मुंबई.
महालिंगम्, ई. एस्.; मुंबई.
महासमादेशक, होमगार्डस्, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
डॉ. मॅलिन, एस्. आर्. सी.; इन्स्टिट्यूट ऑफ जिऑलॉजिकल सायन्सेस, जिओमॅग्नेटिझम युनिट
एडिंबरो.
मास्क म्यूलर भावन, पुणे.
माळी, शं. तु.; फोटो आर्टिस्ट, मुंबई.
मिनिस्ट्रि ऑफ इन्फर्मेसन अँड ब्रॉडकास्टिंग, आकाशवाणी भवन, नवी दिल्ली.
मेढेकर, कृ. पां.; सेवानिवृत्त पोलिस महासंचालक व महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
मेहेंदळे, कृष्णराव; मेहेंदळे म्युझिकल सेंटर, पुणे.
मोंट विल्सन व पॅलोमार वेधशाळा, अमेरिका.
रजिस्ट्रार, अखिल भारतीय गांधर्व महाविद्यालय मंडळ, मिरज (सांगली).
राजकमल स्टुडिओ, परळ, मुंबई.
राजा केळकर वस्तुसंग्रहालय, पुणे.
राजारामबापू पाटील सहकारी साखर कारखाना लि., राजारामनगर, पो. साखराळे, तालुका वाळवा
(जि. सांगली).
रानडे, जी.ए.; छायाचित्रकार, पुणे.
रेगे, ना. य.; उपव्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.
लायब्ररी अँड इन्फर्मेसन सर्व्हिसेस, भाभा अनुसंधान केंद्र, तुर्भे.
लार्सन अँड टूब्रो लि., मुंबई.
डॉ. वर्तक, वा. द.; संशोधन अधिकारी, वनस्पतिविज्ञान विभाग, महाराष्ट्र अँसोसिएशन फॉर दि
कल्टिव्हेशन ऑफ सायन्स, पुणे.
वाखारकर, दि. गो.; सेवानिवृत्त संचालक, क्रीडा व युवक सेवा विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
कै.विजयकर, एम्.व्ही.; फोटो आर्टिस्ट, मुंबई.
विभागीय माहिती उपसंचालक, विभागीय माहिती कार्यालय, नागपूर.
विलायतहुसेन अँड ब्रदर्स, म्युझिकल इन्स्ट्रुमेंट्स, मिरज (सांगली).
व्होरा, एस्. एल्.; फोटो आर्टिस्ट, मुंबई.
शासकीय ग्रंथागार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
मे. शिंदे, परशराम माणकोबा; भांड्याचे व्यापारी, सांगली.
श्रीवास्तव, बी. जे.; असिस्टंट डायरेक्टर, नॅशनल जिओफिजिकल रिसर्च इन्स्टिट्यूट, हैदराबाद.
संघटक, दि. डेव्हलपमेंट कमिशनर (हँडिक्रॅफ्ट्स), भारत सरकार (बाल गंधर्व कला दालन), पुणे.
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, केंद्रीय मधुमक्षिका संशोधन केंद्र, पुणे.
संचालक, पोझिशनल अँस्ट्रॉनॉमी सेंटर, भारत सरकार, कलकत्ता.
संचालक, भाभा अनुसंधान केंद्र, तुर्भे.
संचालक, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे.

संचालक, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर.
संचालक, शिक्षणशास्त्र संस्था, पुणे.
संजय फोटो स्टुडिओ, वाई.
संपादक, 'नागमणी', अमृता प्रीतम कलम प्रकाशन, नवी दिल्ली.
संपादक, 'शेतकरी', कृषि संचालनालय, पुणे.
सकुंडे, वसंत; वाई.
सडवेलकर, बाबुराव; कला संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सरदार पटेल युनिव्हर्सिटी, वल्लभ-विद्यानगर (जि. खेडा), गुजरात राज्य.
सरस्वती महाल लायब्ररी, तंजावर.
साहाय्यक संचालक, प्रादेशिक माहिती कार्यालय, पुणे.
सुपरिंटेंडिंग इंजिनिअर, पब्लिक हेल्थ सर्कल, बेहमपूर (ओरिसा राज्य).
सूचना निदेशक, सूचना एवं जनसंपर्क विभाग, लखनौ, उत्तर प्रदेश.
सेंट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ फिशरीज एज्युकेशन (इंडियन कौन्सिल ऑफ ॲग्रिकल्चरल रिसर्च), अंधेरी
(प.), मुंबई.
सेक्रेटरी, इंडियन मशूम ग्रोअर्स ॲसोसिएशन, सोलन (हिमाचल प्रदेश).
सेक्रेटरी, इंडियन सायन्स काँग्रेस ॲसोसिएशन, कलकत्ता.
सेक्रेटरी, दि स्पाइसिस एक्स्पॉर्ट प्रमोशन कौन्सिल, एर्नाकुलम् (कोचीन).
सेक्रेटरी, सौराष्ट्र ट्रस्ट, मुंबई.
प्रा. सोवनी, प्र. वी.; प्रमुख, भूविज्ञान विभाग, फर्ग्युसन महाविद्यालय पुणे.
सोळस्कर, व्ही. बी.; फोटो आर्टिस्ट, मुंबई.
हाटकर, नागेश; छायाचित्रकार, ठाणे.
हाय कमिशन ऑफ मलेशिया, नवी दिल्ली.
हालगे, सोमनाथ नागनाथअप्पा, परळी वैजनाथ.
हिंदुस्थान एरोनॉटिक्स लि., बंगलोर.

मराठी विश्वकोशात वापरलेल्या संक्षेपांची यादी
मराठी संक्षेप

अक्र.	अनुक्रमांक	पू.	पूर्व
अनु.	अनुवाद/अनुवादक	बं.	बंगाली
अश.	अश्वशक्ती	म.	मराठी
अँपि.	अँपिअर	म. भा.	मराठी भाषांतर
आ.	आकृति	म. शी.	मराठी शीर्षकार्थ
आं.ए.	आंतरराष्ट्रीय एकक	मायअँपि.	मायक्रोअँपिअर
आवृ.	आवृत्ती	मि.	मिनिट
इ.	इत्यादी	मिअँपि.	मिलिअँपिअर
इं.	इंग्रजी	मिग्रॅ.	मिलिग्रॅम
इं. भा.	इंग्रजी भाषांतर	मिमी.	मिलिमीटर
इं.शी.	इंग्रजी शीर्षकार्थ	मिलि.	मिलिलिटर
इ. स.	इसवी सन	मी.	मीटर
इ.स.पू.	इसवी सन पूर्व	मृ.	मृत्यू
उ.	उत्तर	मेवॉ.	मेगॅवॉट
उ. अश.	उपयुक्त अश्वशक्ती	म्युग्रॅ.	मायक्रोग्रॅम
उदा.	उदाहरणार्थ	रा. सं.	रासायनिक संघटन
क.	कन्नड	लॅ	लॅटिन
कॅ	कॅलरी	लि.	लिटर
कॅमू.	कॅलरीमूल्य	वा. दा.	वातावरणीय दाब
कार.	कारकीर्द	वॉ.	वॉट
कि.कॅ.	किलोकॅलरी	वि. उ.	विशिष्ट उष्णता
कि.ग्रॅ.	किलोग्रॅम	वि. गु.	विशिष्ट गुरुत्व
कि.मी.	किलोमीटर	व्हो.	व्होल्ट
कि.मी. ^२	चौरस किलोमीटर	श.	शक्रे
कि.वॉ.	किलोवॉट	सं.	संस्कृत
कि.वॉ. ता.	किलोवॉट तास	संपा.	संपादक/ संपादित
°के.	केव्हिन तापमान	संव.	संवत्
क्र.	क्रमांक	संक्षे.	संक्षेप
ख्रि. पू.	ख्रिस्त पूर्व	सस.	समुद्रसपाटी
गु.	गुजराती	सु.	सुमारे
ग्रॅ.	ग्रॅम	से.	सेकंद
घ. मी.	घन मीटर	°से.	सेल्सिअस तापमान

घ. सेंमी.	घन सेंटीमीटर	सेंमी.	सेंटीमीटर
चौ. किमी.	चौरस किलोमीटर	सेंमी. ^२	चौरस सेंटीमीटर
चौ. सेंमी.	चौरस सेंटीमीटर	सेंमी. ^३	घन सेंटीमीटर
ज.	जन्म	हिं.	हिंदी
द.	दक्षिण	हि.	हिजरी
प.	पश्चिम	हे.	हेक्टर
		हेलि.	हेक्टोलिटर

इंग्रजी संक्षेप

Comp.	Compiled/Compiler	Trans.	Translation/Translator
Ed.	Edited/Editor	Vol./s	Volume/s

विशेष सूचना : विवेचनाच्या प्रवाहात आलेला शब्द हा अन्यत्र आलेल्या नोंदीचा निदर्शक असेल, तर तो शब्द ⇨ अशा चिन्हाच्या पुढे तिरपा दर्शविलेला आहे. एखाद्या नोंदीतील विशिष्ट मजकुराशी विषयदृष्ट्या निगडित अशी दुसरी नोंद निर्दिष्ट करताना कंसात [→] असे बाणचिन्ह वापरून त्यापुढे त्या नोंदीचे नाव दिले आहे.